

TKP'nin SESİ:

4.8.1976 (Çarşamba)

S.D. Bu yayınlamamızda haberlerimizi, ""Ordu sorunu ve TKP'nun tutumu-konumu" başlıklı yorumumuzu ve "~~Türkiye~~ İlerici Kadınlar Derneğinin yayın organı olan "Kadınların SESİ" gazetesinin Temmuz sayısında yer alan bir reportajı dinliyeceksiniz.

Burası TKP'nin SESİ. D.D. Önce haberlerimizi sunuyoruz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Haberler

---İstanbul Barosunun, Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin çağrısına şimdiye kadar 21 baronun olumlu cevap verdiği açıklanmıştır.

Bilindiği gibi, İstanbul barosu, Devlet Güvenlik Mahkemelerini demokrasiye yönelik bir tehlike saydığını belirterek konuyu tartışıp karara bağlamak üzere Barolar Birliğini olağanüstü toplantıya çağıracağını tüm barolara duyurmuştu.

Avukatlık Yasası'nın 115. maddesi, olağanüstü kongrenin toplanabilmesi için en az 10 baronun çağrıda bulunmasını öngörmektedir. İstanbul barosunun çağrısı ise 21 baro tarafından ^{derhal} olumlu karşılanmıştır.

Şimdiye kadar İstanbul Barosunun bu konudaki çağrısına olumlu cevap veren ^{der} ~~barolar şunlardır~~: Trabzon, Muğla, Ağrı, Adıyaman, Rize, Bursa, Siirt, Çorum, Çanakkale, Burdur, Edirne, Mersin, İzmir, Zonguldak, Ordu, Kocaeli, Kırşehir, Kütahya, Diyarbakır, Konya ve Samsun barolarıdır.

Barolar Birliği Genel Kurulu, faşist Devlet Güvenlik Mahkemeleri-
nin yeniden kuruluş yasasının meclislere getirildiği gün toplanacak
ve tek gündem maddesi olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri/^{ne karşı hangi}~~ika ilgiki~~
uygulamalara başvuracaklarını
~~kamada yapılmış işleri~~ karara bağlayacaktır.

Başta işçi sınıfının ⁿⁱⁿ~~grevlerini~~ grevlerini, gösterilerini hedef alan ve
tüm ilerici, demokratik kuruluşları, örgütleri, güçleri tehdit eden
faşist nitelikli Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasası, bilindiği gibi
Anayasa mahkemesi tarafından iptal edilmiş, fakat bugünkü gerici-fa-
şist karması hükümet yasanın yeniden meclislerden geçirilmesi yolun-
da ^{harekete geçmiştir}~~çalışmalara başlamıştır~~. Bunun üzerine DİSK Temsilciler Meclisi ola-
ğanüstü ^{bir} toplantı ^{ti yapılarak} ve tüm demokratik kuruluşlara ortak savaş çağrısın-
da bulunmuştu. Giderek yurtda ve yurtdışında faşist Devlet Güvenlik
Mahkemelerine karşı gelişen demokrasi güçlerinin ^{tik} kampanyası karşısın-
da Demirel hükümeti yasayı meclislerde ^{n geçirmeyi gerçekleştirmede,}~~görülmeyi ertelemiştir~~.

Böyle olsa da Demokratik güçler herhangi bir oldu bittiye karşı uyanıklılığı

elden bırakmamalıdır.

2 ---Ege Üniversitesinin Bornova öğrenci yurdu, ilerici, yurtsever öğrencilerin yurt müdürü tarafından yurttan çıkarılmasından sonra komandolarca işgal edildi. Yurt önünde toplanan öğrenciler, yurdu işgal edenlerin öğrencilikle ilgisi olmadığını ve aralarında kiralık katillerin bulunduğunu belirterek protesto [da bulundular. Bunun üzerine yurttaki faşist komandolar öğrencilere ateş açtılar. Komandoların silahlı saldırısına ^{üzere} ~~şahit olan~~ jandarma yüzbaşısı Hanefi Erkan, komandoların işgali altında bulunan binayı kontrol altına alarak işgalci-leri dışarı çıkarttı. Ülkü ocaklı ve MHP'li komandoların olayı resimlerle tesbit etmeye çalışan gazetecilere de saldırdıkları açıklandı.

11 ---DISK'in ve ona bağlı sendikaların gelişimini önlemek isteyen gerici-faşist karması Demirel hükümeti ve işbirlikçi burjuvazi, bölge

çalışma müdürlükleri aracılığıyla sarı sendikacıları koruyorlar. İşçilerin özgürce sendika seçme haklarını, bunun tek demokratik yolu olan referandumu kabule yanaşmayan bölge çalışma müdürlükleri, sahte üye fişleriyle üye çoğunluğuna sahip görünen sarı sendikalara işyerlerinde ve işkollarında toplu sözleşme yetkisi veriyor.

Bölge çalışma müdürlüklerinin bu girişimlerine bir yenisi eklenerek, İpraş işyerlerinde toplu sözleşme yetkisi Türk-İş'e bağlı Petrol-İş'e verildi. İşçilerin çoğunluğunun üye olduğu DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası bu karara itiraz etti. Yetkili sendikanın tespiti için gizli oy açık sayıma dayalı bir oylama yapılmasını istedi. Ancak sahte üye fişleriyle ^{Petrol - İşe} yetki veren Bölge çalışma müdürlüğü işçilerin sendikalarını özgürce seçmelerine yanaşmadı.

Bilindiği gibi, DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası daha önce yaptığı açıklamada İpraş ve ^{Paris'te} Petkim işyerlerinde

İpraç, Retnün ve TOFAŞ'da

TOFAŞ'da işçilere karşı girişilen kanlı saldırıların benzerinin tezgahlandığını, sahte fişlerle yetkinin Petrol-İş'e verilmek istendiğini belirtmişti.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4
---İşçilerin sendika seçme özgürlüğü baskıyla, zorbalıkla önlenmeye
Bilindiği gibi
çalışılıyor, Türk Metal-İş Sendikası'ndan ayrılarak DİSK'e bağlı Maden-
İş Sendikası'na üye olan Otomarsan işçilerinden 11 işçinin işine pat-
ron tarafından son verilmişti. Bunun üzerine, Otomarsan'daki 900 işçi
direnişe geçmişlerdi. Patronun ~~pekixixix~~ çağırması üzerine gelen polis
kuvvetleri Direnişi "yasal olmadığı" gerekçesiyle dağıtmaya kalkmışlar
dır. Ancak, işçiler Maden-İş sendikasını seçtiklerini, sendikaları tanı-
nana dek direnişi sürdürececeklerini bildirmişlerdir. Bunun üzerine po-
lis işçilerin üzerine saldırmış, 40 işçi gözaltına alınmıştır.

Otomarsan işçileri bir müddet sonra serbest bırakılmış, fakat
işyeri temsilcisi Şükrü Dol bırakılmamıştır. Otomarsan işçileri, patro-
nun sendika seçme özgürlüğünü kısıtlamaya çalıştığını ~~önc~~ ^{belirterek} sürmüşler
~~ve işyeri temsilcisinin~~ ^{Kendisinden} gözaltına alındığından beri haber alamadıkla-
rını söylemişlerdir.

8

900 Otomarsan işçisinin üye oldukları DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası yetkilileri, işçilerin yasal haklarını almak için başvurdukları direnişte haklı olduklarını ve sendika avukatlarının yasal işlemleri yürüttüklerini bildirmişlerdir. Maden-İş sendikası yetkilileri Otomarsan'da çalışan 11 işçinin 17. maddeye göre işlerine son verilisinin yasa dışı olduğunu belirtmişler ve patronların bu maddeyi istedikleri gibi kullandıklarını öne sürmüşlerdir.

Cok eski
N---Gerici-faşist karması hükümetin taban fiyat uygulamaları tepkiyle karşılanıyor. Fındık, çekirdeksiz/üzüm ve kuru incir fiyatlarının düşük olarak belirlenmesine karşı ~~karşı çıkış~~ ^{kuru} ~~karşı çıkış~~. Köy-Kooperatifleri Genel Başkanı Ahmet Altun, "düşük ilan edilen yeni destekleme alım fiyatlarıyla, tarımsal girdilerdeki karaborsanın, MC hükümetince tek elci kapitalizmin köylü aleyhine nasıl işletildiğinin tipik bir örneğidir." demıştır.

Çekirdeksiz kuru üzümün yüzde 5, ve fındığın yüzde 3,5 gibi gü-
 lünç sayılacak artırım oranlarıyla saptanması,bugünkü hükümetin köylü-
 nün ~~yanında değil, onun~~ karşısında, ve onu ^{Sömürer} ~~ezmeğe çalışan~~ tekelci ser-
 mayenin yanında olduğunu gösteren bir örnektir.Köy kooperatifleri ge-
 nel başkanı Altun,Sözcüklerine devamla;"
 Süleyman Demirel'in ve MC hükümetinin bundan böyle
 nasıl bir köylü edebiyatı yapacaklarını ve köylünün karşısına oy dilen-
 mek için nasıl çıkacakları bilinmemektedir" demiştir.

Ziraxat Mühendisleri Odası Merkez Yönetim Kurulu adına yapılan
 açıklamada da,saptanan fiyatların küçük üreticiyi korumaktan çok,De-
 mirel ve ortaklarının ~~kendi~~ iktidarını korumaya yönelik olduğu,bildi-
 rilmiştir.

A --- Kütahya'ya bağlı 36 köy halkı,^{Demirel'in} daha önce işletmeye açılmış
 olan Kütahya Porselen fabrikasının ikinci kez açılışını yapmaya gelen
 mesi üzerine,hükümetin haşhaş politikasını protesto eden bir miting
 düzenlemişlerdir.

Bilindiği gibi, bugünkü hükümet, Amerika'dan getirttiği uçaklarla köylülerin haşhaş ekim alanlarını havadan ilaçlamayla imha etmiş, ^{mak suretiyle} ve Amerikan emperyalizmine bağlı politikasını ve halk düşmanı yüzünü bir kez daha göstermiştir.

N ---Erzurum'a bağlı Pasinler ilçesinde kurulu ^{geleceği vad edilen} Elektronik Sanayi Fabrikasının bilinmeyen bir nedenle il merkezine nakledilmesinden sonra, ilçedeki halk galeyana gelerek, durumu protesto etmiştir. İlçe girişindeki Erzurum-Kars transit yoluna 10 kamyon taşı barikat kurarak araçlara geçiş ~~izni~~ vermemişlerdir.

Erzurum Emniyet Müdürünün ilçeye gelerek, polisi halkın üzerine sürmesi üzerine halkla polis arasında çatışma çıkmıştır. ^{gerici - faşist karname} Halk/Emniyet Müdürünün arabasını taşlamış, camları kırmıştır. Olaylarda 15 kişi yaralanmıştır. **EM**

Dış Haberler:

- 10 -

--- Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın yaptığı açıklamaya göre Mahmut Eyyubi başkanlığındaki hükümet istifa etmiştir. Cumhurbaşkanı, Baas Partisi yöneticilerinden general Abdürrahman Hefavi'yi, yeni bir kabine kurmakla görevlendirmiştir.

Bilindiği gibi, general Hefavi, 1971-1972 döneminde Suriye hükümetinin başında bulunmuştu. Gözlemcilerin kanısına göre, Lübnan konusunda tutarlı bir politika uygulayan ve birçok devletin protestosuna yol açan Eyyubi hükümeti, iç politikada da bazı önemli başarısızlıklar göstermiştir.

--- Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun, Güney Afrikanın Zambiyaya yaptığı saldırısıyla ilgili toplantısı sona ermiş ve ırkçı Foster rejimini kınayan bir belge kabul edilmiştir.

Belgede, Güney Afrika Cumhuriyetinin, istila ettiği Namibya top-

raklarını,öteki Afrika ülkelerine karşı saldırı üssü olarak kullanmak
tan vazgeçmesi istenmekte ve dünyanın bu bölgesinde sürekli bir barı-
şın sağlanması için,Namibya ve Zimbabvenin kurtuluş^{sa}ına kavuşması ve
Güney Afrika'da ırkçılığın kökünün kazınması,baslıca şartlardan biri
olduğu belirtilmektedir.Bu belgenin oylan^ması sırasında Amerikan tem-
silcisi çekimser kalmıştır.

---Yugoslavya cumhurbaşkanı Yosip Broz Tito,bloklardışı ülkelerin
yakında yapacakları Kolombo Konferansıyla ilgili olarak,Yugoslav Ha-
ber ajansına verdiği bir demeçte,bu önemli toplantı tarihinin yakın-
laşmasıyla,söz konusu ülkeler üzerinde baskıların arttığını açıkla-
mıştır.Tito,bu baskının batı ülkelerinden geldiğini,bu memleketle^r~~re~~
de bloklardışı devletler arasına kama sokmak isteyenlerin bulunduğ-
nu söylemiştir.

---Geride bıraktığımız hafta sonunda İspanya'da çıkarılan kısıt-
 lı af ^{yasası} sonucunda, ancak 200 kişinin özgürlüğe kavuşabileceği bildiril-
 mektedir. TASS ajansının Madrid kaynaklı bir haberinde, politik affın
 özellikle ispanyol işçilerinin ve ilerici kamuoyunun baskısı ve sa-
 vaşı sonunda çıkarıldığı, ancak kamuoyunu aldatmaya yönelik olduğu
 kaydedilmektedir. Aftan yararlananların ezici çoğunluğunun anarşist-
 ler ve politikaya tesadüfen karışmış olan kişiler olduğunu belirten
 Royter ajansı da, bu kanıyı doğrulamaktadır.

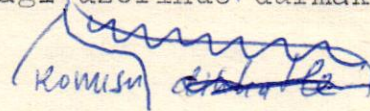
Geçen hafta sonunda, Madrid ve Barselena'da düzenlenen protesto
 yürüyüşlerinde İspanyol polisi yeniden birçok sendikacıyı tutuklamış
 tır.

---Portekiz parlamentosunun bir açıklamasından anlaşıldığına
 göre, faşist Salazar rejiminin gizli polis örgütü olan PIDE adlı ku-
 ruluşun tutuklu bulunan eski üyeleri, son zamanlarda ardarda serbest

trve basında

bırakılmaktadır. Bu açıklama, kamuoyunda tepki uyandırmıştı ~~ve~~ eski polis ajanlarının cinayetlerini inceleyen özel komisyonun, gerici-lerin kontrolüne geçtiğine dair, ~~basında~~ haberler çıkmaktadır.

Öte yandan Sosyalist Partisi lideri Soares'in, kurduğu azınlık hükümetinin listesini ve programını açıklaması da çeşitli yorumlara yol açmıştır. Gözlemciler, hükümetin parlamentoda 261 oyu çoğunluğunu sağlayarak, güven oyu alıp alamıyacağı üzerinde durmaktadırlar.

Komün

S.D. Şimdi, İlerici Kadınlar Derneğinin yayın organı olan
yer alan
"Kadınların SESİ" gazetesinin Temmuz sayısında"bir işçi anayla sohbet"
başlıklı reportajı sunuyoruz.

--- Bir akşam üzeri, yorgun argın evlerine dönen işçilerle
birlikte biz de Alibeyköyü merkezinden tepeye, gecekondu-
lara doğru
tarmamaya başladık. Bir yandan yürüyor, bir yandan da bu yolu her
gün gidip gelenleri düşünüyorduk. Aslında yol falan yoktu, gecekon-
dular arasındaki boşluklardan yürüyorduk. Gecekondu-
ların önünde
kadınlar oturmuş örgü örüyor, çocuklar ise toz-toprak içinde oynuyor-
lardı. "Bu yol bitecek gibi değil" derken nihayet aradığımız evi
bulduk. Ve kapıyı çaldık. Kapı açıldığında Zehra teyze karşımızdaydı:

---Gecekondu-
dan içeri girdik. Bildiğimiz diğer gecekondu-
lardan
farklı değildi. Zehra teyzeyi, daha önce çalıştığı fabrikada işinin
başındayken görmüştük. Oturup karşılıklı hal-hatır sorduktan sonra,

kahvelerimizi içerken bir yandan Zehra teyze anlatıyordu:

--- Bu yaşta fabrikalarda çalışan kadınların çalışma koşulları iyi dzenlenmeli^{dir}~~ktir~~. Oysa 49 yaşındaki Zehra teyze bakın ne diyor:

--- Zehra teyze, kadınların sendikalarda daha aktif olarak çalışmaları gerektiği konusunda düşüncelerini de şöyle açıkladı:

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI

--- Hoş geldiniz kızlar, içeri buyurun.... dedi

--- 49 yaşımdayım, 49 gün ömür sürmedim. Ayancık'ın bir köyünde doğdum. Anasız, babasız kaldığımda daha çok küçüktüm. Amcalarımın yanında büyüdüm ve 15 yaşına bastığımda, herkes gibi ben de birisine verildim, yani evlendim. 12 çocuk dünyaya getirdim, ama ancak yarısını yaşatabildim. Çocuklarımdan üçü hastalıktan, ~~kakx~~ doktorsuzluktan öldü. Biri, tarlada çalıştığım sırada dereye boğularak, biri de ocaktaki sıcak suyun devrilmesinden yanarak öldü.

Bu acılar bir yandan, sefillik bir yandan derken, kalkıp İstanbula geldik. Belki yaşantımızı değiştirebiliriz diye. Ama ne gezer. İş bulduk, bir süre sonra işten attılar. İş aradık yeniden. Birkaç yer değiştirdikten sonra, nihayet şimdiki çalıştım Santral Dikiş Fabrikasına girebildim.

--- Domino makinesinde çalışıyorum. İşim ağır sayılmaz ama, asitli birşey var o yakıyor ciğerlerimizi. Yoğurt bile vermiyorlar. biz 175 kadımız ve aşağı yukarı hepimiz aynı durumdayız.

--- Ben sabah erkenden, yani beşte kalkıp işe gidiyorum. Akşam beşte işten çıkıyorum, eve geliyorum. Yemek, ev işi, çamaşır, bulaşık derken gece yarısını buluyorum. Oğlum gece 12 buçuk-bir suları işten geliyor. Onu doyurduktan sonra ancak yatabiliyorum. Bazen hiç uyumadan işe gittiğim de oluyor. Ama yine de birkaç kadın işçiyle bereber sendikaya gidiyoruz. Bizim sendikamız DİSK'e bağlı Tekstil sendikası. Sendikamızda birşeyler öğrenmeye de başladık. 1 Mayıs İşçi Bayramı^a sendikamızın üyeleriyle birlikte katıldık. Bazı kadın işçiler "geliriz" dediler, gelmediler. Böyle şey olmaz. Birşey yaparken hep birlikte olmalıyız. Birlikten kuvvet doğar! Ben 49 yaşında

Şişhaneden Taksime yürüdüm. Gene olsa gene yürürüm. Biz işçiler birlik olmazsak yaşayamayız bile. Ben çalışıyorum, kocam, oğlum çalışıyorlar ama bu pahalılıkta geçinemiyoruz.. 400 liraya iki göz odada oturuyoruz. Yolu yok, sabah-akşam yarım saat tepe tırmamıyoruz. Pazara çıkıyorum. 200 liraya file dolmuyor. Etin yüzünü görmez olduk. Çocuklar sıksa sıksa. Küçükleri okula zor gönderiyoruz. Benim okumam, yazmam yok denecek kadar az. Barı onlar okusun dedik ama gücümüz yetmedi. 2 çocuğumuzu ortaokuldan alıp işe verdik. Dokumada çalışıyorlar. 200 lira haftalık alıyorlar. Bu para kendilerine yetmiyor. Ama gelecekte çocukların bizden iyi yaşıyacağına inanıyorum. Bunu biz işçiler sağlamalıyız.

(Şarşamba)

TKP'nin SESİ:

48.1976 Nec.

Ordu sorunu ve TKP'nin tutumu-konumu (4)

S.D., Ağustos ayı, silahlı kuvvetler için büyük bir önem taşır. Çünkü bu ay içinde siyasi iktidar ve NATO'cu çevreler ordu içinde kendi deyimleriyle "geniş bir temizleme" planları hazırlayıp uyguladılar, kendi adamlarını, halkımızın bağımsızlık ve kurtuluş savaşına düşman NATO'cu general ve amiralleri silahlı kuvvetlerin kilit noktalarına yerleştirmeye çalışırlar. Gerici-faşist karması hükümetin başı Süleyman Demirel hafta başında Yüksek Askeri Şura'yı topladı. Bu toplantı, ^{sadece,} bilinegelen atama ve emekliye ayırma işlemlerinin yapıldığı bir toplantı olarak yorumlanamaz. Yüksek Askeri Şuranın bu toplantısı, Demirel hükümetinin silahlı kuvvetler içindeki durumunu güçlendirme, faşist tırmanmaya yandaş unsurları kilit noktalara getirme ve yurtsever, anti-emperyalist unsurları tasfiye etme ~~gaba-~~

çabalarına sahne olmaktadır.

Bilindiği gibi, gerici hükümetin ordu içindeki hasapları, Hava Kuvvetleri Komutanlığına yapılan yasa dışı atamayla ortaya çıktı. Ve Askeri Yüksek İdare "ahkemesinin verdiği iptal kararıyla bu plan şimdilik bozuldu. Ama hükümet ve onunla birlikte militarist klik, uğradıkları bu yenilginin acısını Yüksek Askeri Şura toplantısında fazlasıyla çıkarmaya çalışıyor.

Gerici-faşist karması hükümetin ordu içinde çevirmeye çalıştığı dolapların açık anlamı şudur: Faşist bir yönetimin varucu gücünü hazırlamak, orduyu bütünüyle gerici-faşist güçlerin etkisi altına itmek onu halkın üzerine rahatlıkla sürebilecek bir çizgiye getirmek... Tek cümleyle işbirlikçi burjuvazi, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkımıza karşı ~~kır~~ kesin bir saldırının eşiğinde, kendi cephesini güçlendirmekle meşguldür.

Böyle bir durumda, başta TKP olmak üzere, bütün ilerici, demokratik kuruluş ve güçlerin silahlı kuvvetler konusundaki politik tutumları ve çalışmaları özel bir önem kazanmaktadır. Sorun şudur: Demokratik güçler, işbirlikçi burjuvazinin ordu içinde etkinleşme çabaları karşısında eli kolu bağlı mı kalacaktır? Yoksa, orduyu faşistleştirme girişimlerine karşı, bu girişimleri boşa çıkarma yönünde enerjik bir propaganda, ajitasyon ve örgütlenme eylemine mi girişecektir? Çözümü gereken soru budur. Ve TKP bu soruyu açıklıkla ortaya koyup, çözmüştür.

TKP, taştı tırmanışı durdurma, halktan yana ilerici bir hükümeti işbaşına getirme ve ileri demokratik bir aşamaya yükselip sosyalizme yönelme görevinin başarılmamasının, ordu içindeki tüm ilerici ve yurtsever unsurları işçi sınıfından, demokratik güçlerden yana

sorunuyla kazanılması ~~ne~~ sıkı sıkıya bağlı olduğu görüşündedir. Ve bütün eylemlerini bu görüş doğrultusunda sürdürürken TKP, komünistler, ordunun sınıfsal ve sosyal özünü, işlevini doğrulukla kavramak, ülkeden ülkeye değişebilen özelliklerini saptamak zorundadırlar.

Ordu, dün olduğu gibi bugün de egemen sınıfların geniş emekçi yığınları, genel olarak tüm halk üzerindeki başlıca baskı aracı, başlıca zorlama ve vurucu gücüdür. Egemenlik işçi sınıfına ve müttefiklerine geçmediği sürece, devletin sınıfsal temeli değişmedikçe ordu şu ya da bu biçimde sermaye sınıfının elinde halka karşı bir baskı aracı olma rolünü sürdürmeye devam edecektir. Sermaye sınıfı ve onun işbirlikçi hükümetleri, ordunun böyle rolü sürdürebilmesi için çok yönlü tedbirler almış ve almaya devam etmektedir. Bunların başında şüphesiz, ordunun yüksek rütbeli subay kadrosunu burjuvallaştırma, tüccarlaştırma çabaları geliyor. Bu yöntem Demirel hükümet-

dı ve
lerince başlatıl~~ma~~, 12 Mart faşizmi döneminde ve şimdi yoğun bir
biçimde uygulanıyor. Burada başlıca rolü OYAK denilen holdin oynu-
yor. Bu askeri holding aracılığıyla Silahlı kuvvetlerin üst komuta
kademeleri yerli sermaye çevreleri ve emperyalist tekellerle dolay-
sız işbirliğine ve çoğu kez de bütünleşmeye yöneldiler. Ordu için
emperyalist silah tekellerinden satın alınan silahların komisyoncu-
luğunu bugün Sancar kligi bu OYAK aracılığıyla yapıyor. Rüşvetler
bu yoldan NATO'cu paşaların kasalarına aktarılıyor. Ordunun, ~~ka~~
daha doğrusu militarist kligin içte yerli-yabancı tekellerle bütün-
leştirilmesinin yanı sıra, dışta emperyalistlerin harpçi, saldırgan
merkezlerine bağımlılığı da NATO ve Sento gibi askersel bloklarla sağ-
lanmıştır.

Ordu içinde bu ters, halk düşmanı ve faşist süreçlere karşın,

ilerici süreçler de gelişiyor, anti-emperyalist eğilim kuvvetleniyor. Ordu içindeki bu ilerici eğilimlerin tarihsel ve toplumsal kökleri, ~~gelenekler~~ ^{S.D.} anti-emperyalist gelenekleri var. Sorunun bu yönünü gelecek yayınlarımızda aydınlatmaya ve TKP'nin bu konudaki tutumunu belirtmeye çalışacağız.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI